

VALSTYBINĖS LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJOS NUTARIMAS

Valstybinė lietuvių kalbos komisija (toliau – Komisija) 2015 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. N-2 (157) patvirtino Valstybinės kalbos vartojimo, norminimo ir sklaidos programą (toliau – Programa).

Programos paskirtis – užtikrinti Lietuvos Respublikos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Komisijai nustatytų funkcijų vykdymą. Programa parengta 2016–2018 metams.

Europoje stiprėja pastangos išsaugoti kalbų įvairovę, tačiau ekonominiai ir socialiniai veiksniai palankesni vadinamosioms tarptautinio bendravimo kalboms, ypač anglų kalbai.

Naujausi tyrimai rodo, kad ne tik mažosios, bet ir didžiosios Europos ir pasaulio kalbos patiria didelį anglų kalbos poveikį, jis ypač ryškus mokslo, jaunimo bendravimo, populiariosios kultūros ir informacinių technologijų srityse. Įvairūs procesai skatina anglų kalbos įsigalėjimą ir Lietuvoje: ji skverbiasi į visus kalbos vartojimo lygmenis (nuo tarties iki sakinio sandaros), lietuvių kalba stumiama iš mokslo ir studijų, darbo santykių ir kitų sričių, kai kuriose visuomenės grupėse menkėja jos prestižas, mažėja ir visuomenės pasitikėjimas savo kalbos galiomis. Tokiomis aplinkybėmis lietuvių kalbai darosi vis sunkiau išlaikyti savo pozicijas valstybės ir visuomenės gyvenime. Taigi pagrindinis valstybinės kalbos politikos tikslas – stiprinti valstybinės kalbos statusą ir prestižą, skatinti jos plėtrą, užtikrinti lietuvių kalbos funkcionalumą visose viešojo gyvenimo srityse, išlaikyti ją kalbų rinkoje.

Programos tikslas – užtikrinti lietuvių kalbos kaip valstybinės kalbos statusą ir funkcionalumą visose viešojo gyvenimo srityse, skatinti visuomenės poreikius atitinkančią bendrinės lietuvių kalbos plėtrą, stiprinti jos prestižą ir ugdyti visuomenės kalbinį sąmoningumą.

Programa siekiama atlikti kuo įvairesnių bendrinės lietuvių kalbos tyrimų, spartesnės pačios kalbos ir jos tyrimų rezultatų plėtros ir didesnio poveikio visuomenei.

Įvykdžius Programoje numatytus uždavinius, bus pasiekti šie rezultatai:

1. gauta bendrinės lietuvių kalbos planavimui ir norminimui aktualių naujų duomenų apie bendrinės kalbos vartoseną ir žmonių kalbines nuostatas;
2. atlikta pakankamos apimties ir kokybės įvairių kalbotyros sričių taikomųjų mokslo tyrimų;
3. parengta vartotojams aktualių sričių, kurių terminija iki šiol mažai tvarkyta, aiškinamųjų terminų žodynų ir (ar) terminų straipsnių rinkinių;
4. papildytas Lietuvos Respublikos terminų bankas naujausiais terminų straipsnių rinkiniais ir terminais iš naujausių aiškinamųjų žodynų;
5. užtikrinta rengiamų terminų žodynų, terminų standartų ir terminų straipsnių rinkinių terminologinė kokybė;
6. sudarytos sąlygos įvairių sričių specialistų kalbiniam rengimui ir ugdymui;
7. paskatintas lietuvių kalbos vartojimas mokslo srityje, sudarytos sąlygos plėtoti ir gerinti lietuvių mokslo kalbą;
8. sukurta veiksminga visuomenės kalbinio švietimo ir ugdymo sistema, užtikrinta operatyvi kalbos normų sklaida;
9. sudarytos prielaidos vadovėlių ir kitų mokomųjų priemonių kalbos taisyklingumui užtikrinti;
10. sudarytos sąlygos Lietuvoje gyvenančių suaugusių kitakalbių ir atvykusių į Lietuvą studijuoti užsieniečių kalbinei integracijai;
11. užtikrinta rengiamų kalbos praktikos, informacinių, kitų kalbos leidinių ir priemonių kalbos ir turinio kokybė;

12. sukurta naujų kalbos duomenų bazių ir svetainių, papildytos esamos duomenų bazės ir svetainės, užtikrinta vieša jų prieiga;
13. viešosios bibliotekos aprūpintos naujausiais aktualiais lituanistiniais leidiniais;
14. parengti ir išleisti Programoje numatytų tyrimų leidiniai, užtikrinta operatyvi šių tyrimų rezultatų sklaida.

Kalvarijos savivaldybės administracijos
valstybinės kalbos tvarkytoja
Vilma Skilandienė

Šaltinis <http://www.vlkk.lt>